

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ
Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Θεσ/νίκη 20-10-2022
Αρ. Πρωτ.: 16256

Προς: Τους κ. Διευθυντές &
Τις κ. Διευθύντριες
των Δημοτικών Σχολείων &
Τους κ. Προϊσταμένους &
Τις κ. Προϊσταμένες
των Νηπιαγωγείων
Π.Ε. Δυτικής Θεσσαλονίκης

Ταχ. Δ/νση: Κολοκοτρώνη 22
Τ.Κ. – Πόλη: 564 30 Σταυρούπολη
Πληροφορίες: Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης
Ιππέκη Βασιλική
Τηλέφωνο: 2310 - 643040 (εσωτ.902)
Φαξ: 2310 - 643 046
E-mail: mail@dipe-v-thess.thess.sch.gr

Κοιν: 1. Περιφερειακή Δ/νση Π.Ε. & Δ.Ε.
Κεντρικής Μακεδονίας
2. 2οΠΕΚΕΣ Κεντρικής Μακεδονίας
Φ. Αρχείου

ΘΕΜΑ: «Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο Νέο Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: «ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΝΟΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ» που συντονίζει η Διεύθυνση Π.Ε. Δυτικής Θεσσαλονίκης το σχολικό έτος 2022-2023».

ΣΧΕΤ.: Υ.Α. 66272/Γ7/4-7-2005, Υ.Α. 127856/Γ7/29-11-2006.

Η Διεύθυνση ΠΕ Δυτ. Θεσσαλονίκης, δια της Υπευθύνου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, καλεί τους εκπαιδευτικούς της Δ/νσης να συμμετέχουν **στο νέο Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**

«ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΝΟΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ»

που θα λειτουργήσει **το σχολικό έτος 2022-2023** για τις σχολικές μονάδες της Δ/νσης.

Η επιλογή της θεματικής του Δικτύου βασίστηκε στη συνειδητοποίηση του επείγοντος χαρακτήρα του ζητήματος της κλιματικής αλλαγής, που λαμβάνει ολοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια τόσο σε παγκόσμιο, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η πραγματικότητα αυτή καθιστά επιτακτική, όσο ποτέ άλλοτε, την εκπαίδευση των μαθητών/τριών στην κλιματική αλλαγή με όραμα ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Στο παραπάνω πλαίσιο οι εκπαιδευτικοί καλούνται να εντάξουν υποστηρικτικά τα Περιβαλλοντικά Προγράμματα, που υλοποιούν στο νέο Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Π.Ε. που συντονίζει η Δ/νσή μας, με σκοπό την ανάδειξη της κλιματικής κρίσης και την ανάληψη δράσης για την πρόληψη και την αντιμετώπισή της. Το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής απαιτεί αλλαγή του τρόπου σκέψης μας και του καθημερινού τρόπου ζωής μας.

Στόχοι του Δικτύου:

Περιγραφή του Δικτύου

Σκεπτικό ανάπτυξης του Δικτύου

Η κλιματική αλλαγή είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις και απειλές που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα. Η αύξηση της θερμοκρασίας, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, τα ακραία καιρικά φαινόμενα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής όλων μας. Οι περισσότεροι επιστήμονες συμφωνούν ότι ο πλανήτης θερμαίνεται γρηγορότερα από ποτέ λόγω της τεράστιας συσσώρευσης αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα ως αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι η συμπεριφορά μας αφήνει ένα μόνιμο ίχνος, όπως ένα αποτύπωμα. Έτσι, μέσω των ενεργειών και των επιλογών του, ο καθένας από εμάς μπορεί να φροντίσει ώστε το αποτύπωμά του να είναι πιο μικρό και άρα να συμβάλει στην αντιμετώπιση των αιτιών της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στις αλλαγές αυτές (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2015).

Σκοπός και στόχοι

Σκοπός του Δικτύου είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα που αφορούν την κλιματική αλλαγή, την κατανόησή της, τη σύνδεσή της με τις ανθρώπινες δραστηριότητες και την ενδυνάμωσή τους στην αλλαγή συμπεριφορών και την ανάληψη δράσης για την πρόληψη, τη μείωση-μετριασμό της και την αντιμετώπιση των επιπτώσεών της (προσαρμογή).

Στόχοι :

- να γνωρίσουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου και να το συνδέσουν με το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής
- να κατανοήσουν τον ρόλο του ανθρώπινου παράγοντα στην πρόκλησή του
- να προβληματιστούν για τις ανθρώπινες δραστηριότητες (μετακίνηση, θέρμανση κ.ά.) που συμβάλλουν στην αύξηση των αερίων του θερμοκηπίου
- να εντοπίσουν καθημερινές συνήθειες, που συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή (σπατάλη ενέργειας και φυσικών πόρων, υπερκατανάλωση κ.ά.)
- να κατανοήσουν την ανάγκη αλλαγής συμπεριφοράς για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής
- να σκεφτούν και να προτείνουν αλλαγές, που μπορούμε να κάνουμε όλοι στην καθημερινή μας ζωή για την πρόληψη και τη μείωσή της (μετριασμός)
- να εφαρμόσουν πρακτικές για την προστασία του κλίματος στο σχολικό περιβάλλον, όπως μείωση του οικολογικού αποτυπώματος στο σχολείο (περιορισμός της σπατάλης ενέργειας και φυσικών πόρων, φύτευση δέντρων για δέσμευση CO₂, μείωση της παραγωγής απορριμμάτων-ανακύκλωση-επαναχρησιμοποίηση υλικών, υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον τρόπων μετακίνησης προς και από το σχολείο κ.ά.)
- να προετοιμαστούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεών στην καθημερινή τους ζωή (αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων, μέτρα αυτοπροστασίας κ.ά.)
- να συνεργαστούν εντός και εκτός σχολικής μονάδας στην υλοποίηση συνεργατικών δράσεων με την τοπική κοινωνία και Φορείς

Η θεματική του Δικτύου συνδέεται με τον Στόχο 13 «Δράση για το κλίμα» και τους υποστόχους του, που αφορούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της προσαρμοστικής ικανότητας έναντι των κινδύνων και των φυσικών καταστροφών που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή, στην ενσωμάτωση μέτρων για την αντιμετώπισή της και στη βελτίωση της εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με θέματα που αφορούν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή, τη μείωση των επιπτώσεών της. Επιπλέον, συνδέεται με τον Στόχο 11 «Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες», τον Στόχο 4 «Φθηνή και καθαρή ενέργεια», τον Στόχο 12 «Υπεύθυνη παραγωγή και κατανάλωση» και τον Στόχο 4 «Ποιοτική Εκπαίδευση» με όραμα τους υπεύθυνους ενεργούς πολίτες του αύριο, οι οποίοι θα είναι ικανοί να αποτελέσουν «φορείς αλλαγής» για τον πλανήτη διαμορφώνοντας τις συνθήκες ζωής τους με σημείο αναφοράς την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Ενδεικτικές θεματικές που μπορούν να αναπτυχθούν:

- Φαινόμενο του θερμοκηπίου, ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα στη πρόκλησή του
- Αίτια και συνέπειες της κλιματικής αλλαγής
- Ενέργεια και κλιματική αλλαγή
- Οικολογικό-ενεργειακό αποτύπωμα, περιβαλλοντική επιβάρυνση
- Υπερκατανάλωση και κλιματική αλλαγή
- Απορρίμματα και κλιματική αλλαγή
- Μέσα μετακίνησης και κλιματική Αλλαγή
- Πράσινο και κλιματική αλλαγή, Δάση και κλιματική αλλαγή, ο ρόλος των δέντρων και των χώρων πρασίνου στην προστασία του κλίματος,
- Υγεία και κλιματική αλλαγή
- Στάσεις και συμπεριφορές που συνεισφέρουν στην προστασία του κλίματος
- Μείωση της σπατάλης ενέργειας και φυσικών πόρων, υπεύθυνη παραγωγή και κατανάλωση, αναζήτηση βιώσιμων λύσεων
- Προετοιμασία για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων(μέτρα αυτοπροστασίας κ.ά.)

Ενδεικτικές δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν:

- μέτρηση οικολογικού αποτυπώματος
- ανάληψη δράσης για μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του σχολείου
  - ✓ εξοικονόμηση ενέργειας
  - ✓ εξοικονόμηση νερού
  - ✓ αύξηση πρασίνου, φύτευση δέντρων
  - ✓ διαχείριση απορριμμάτων: μείωση της παραγωγής τους, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση
  - ✓ μείωση της σπατάλης υλικών (χαρτί φωτοτυπίας κ.ά.) και της άσκοπης κατανάλωσης
  - ✓ μετακινήσεις φιλικές προς το περιβάλλον

- φύτευση δέντρων στις σχολικές μονάδες (δέσμευση co2) και εκπαίδευση μαθητών στην αξία διατήρησης του πρασίνου στη ζωή μας,
- σχεδιασμός και οργάνωση εκστρατείας ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης για την κλιματική αλλαγή
- δράσεις ευαισθητοποίησης της σχολικής και τοπικής κοινότητας για την ανάγκη εξοικονόμησης ενέργειας και φυσικών πόρων, μείωσης των απορριμμάτων, υπεύθυνης παραγωγής και κατανάλωσης κ.ά.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Προγράμματα και Εκπαιδευτικό Υλικό από την πλατφόρμα 21 + Εργαστήρια Δεξιοτήτων

- ✓ [Αναλαμβάνουμε δράση για το κλίμα που αλλάζει](#) (Δρ.Β.Ιππέκη)
- ✓ [Αλλάζουμε εμείς, όχι το κλίμα](#) (Δρ. Δ.Γκότζος)
- ✓ [DirtyStories](#) (Β.Βορούλλα)
- ✓ [Waterwise! Το νερό με μέτρο!](#) (Β.Βορούλλα)
- ✓ [Μαθαίνουμε για τις πλημμύρες](#) (Δρ.Β.Ιππέκη)
- ✓ [Η γειτονιά μου αντιμετώπι με την κλιματική αλλαγή](#) (Α.Τσίγκου)
- ✓ [Τα σχολεία προστατεύουν το κλίμα](#) (Αντιγόνη)

2. Εκπαιδευτικό Υλικό από ΚΠΕ και Φορείς

- [ΔΕΥΚΑΛΙΩΝΑΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ](#)»: Συνεργατικό Εκπαιδευτικό Υλικό ΚΠΕ Μουζακίου
Ιστότοπος Έργου: <http://deukalion.sch.gr/wp/>
- «[Τα Σχολεία Προστατεύουν το Κλίμα](#)», Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, Ίδρυμα Heinrich Bell, Αντιγόνη, ΚΠΕ Κορδελιού
- [Εκπαιδευτικά παιχνίδια για την κλιματική](#) ΚΠΕ Κορδελιού
- [Συνέπειες της Κλιματικής Αλλαγής](#), Ευρωπαϊκή Επιτροπή
https://ec.europa.eu/clima/sites/youth/impacts_en
- https://ec.europa.eu/clima/sites/youth/solutions/solutions-city_en) Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- [Δήμαρχοι σε αποστολή \(Συμφωνία για μείωση Co2\)](#),
- [Κλίμα και φύση, Κλίμα και απορρίμματα, Κλίμα και ενέργεια, Εναλλακτικοί τρόποι μετακίνησης](#)
- [Μπορούμε να σταματήσουμε την κλιματική αλλαγή; Προετοιμασία για ακραίες καιρικές συνθήκες](#)
- [«E-co-foot-EcologicalFootprintTraining»](#) Εκπαίδευση για το Οικολογικό Αποτύπωμα: Διεθνές εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την αειφορία (Εκπαιδευτικό υλικό για παιδιά 10-13 Διδακτικό υλικό για εκπαιδευτικούς, Διατροφή, Κατοικία, Μετακίνηση & Κατανάλωση.
- [Υπολογιστής Αποτυπώματος](#), ΚΠΕΠερτουλίου-Τρικκαίων (ένα εργαλείο διαθέσιμο μέσω διαδικτύου, στο οποίο μπορείτε να καταγράψετε τις καθημερινές σας δραστηριότητες και να βρείτε το Οικολογικό σας Αποτύπωμα).

- [E-LEARNING ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ](#) (Σειρά μαθημάτων μέσω διαδικτύου για να ανακαλύψετε τα μυστικά του Οικολογικού Αποτυπώματος)
- [Υγιή Παιδιά-Υγιής Πλανήτη](#), WWF (διατροφικές επιλογές- περιβάλλον -υγεία)
11 δραστηριότητες: Οικολογικό αποτύπωμα διατροφής, υδατικό αποτύπωμα, αποτύπωμα άνθρακα, ελαχιστοποίηση σπατάλης. απορριμμάτων, τροφοχλιόμετρα (φύλλα μαθητών, οδηγός εκπαιδευτικού, οδηγός γονέων)
- [Το Ενεργειακό Αποτύπωμα του σπιτιού μας](#) - Ηλεκτρονικό παιχνίδι
- [Ενέργεια-Εκπαιδευτικό Υλικό](#), ΚΠΕ Ελ. Κορδελιού Βερτίσκου
- [Quiz για την ενέργεια](#), ΚΠΕ Κορδελιού Βερτίσκου
- [Ενέργεια](#) ΚΠΕ Μουζακίου (Εξοικονόμηση & Ενεργειακό Αποτύπωμα)
- [Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Ενέργεια και Περιβάλλον»](#) ΚΠΕ Καστοριάς: (Ενέργεια και ανθρώπινες δραστηριότητες, Εναλλακτικές Πηγές ενέργειας, Αποτελεσματική χρήση, εξοικονόμηση ενέργειας, Κουίζ)
- [Άνθρακες...ο θησαυρός!](#) ΚΠΕ Βεύης Μελίτης Φλώρινας (παραγωγή ενέργειας, ενεργειακές πηγές, καύση ορυκτών καυσίμων, περιβαλλοντικές επιπτώσεις, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας)
- [Γίνε Πράκτορας του Πλανήτη](#) Μυστικές αποστολές για την ενέργεια, την κατανάλωση, τα απορρίμματα, το σχολείο κ.α. (οδηγός εκπαιδευτικού, φύλλα εργασίας αποστολών)

3. Εκπαιδευτικά video

- ✓ [Το φαινόμενο του θερμοκηπίου](#) Πηγή: Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών. Διαθέσιμο στο σύνδεσμο <https://www.meteo.gr/pdf/thermokipio.pdf>
- ✓ [Φαινόμενο του θερμοκηπίου](#) NOESISSCIENCECENTER (διάρκειας 5.20). Διαθέσιμο στον σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?v=1ZtQCK9AG20>. Το βίντεο εξοικειώνει τους/τις μαθητές/τριες με ζητήματα, που αφορούν την κλιματική αλλαγή περιγράφοντας το φαινόμενο θερμοκηπίου, τη λειτουργία τους και τη σχέση του με την υπερθέρμανση του πλανήτη.
- ✓ Βίντεο: [Μεταβολές της παγκόσμιας θερμοκρασίας από το 1880 έως το 2018](#) (0.33) [NASA Climate Change](#). Διαθέσιμο στον σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?v=gXXOkhoki8s>
- ✓ [Πλημμύρες πώς να παραμείνω ασφαλής](#) ΚΠΕ Καστοριάς